

ihalede teklif ettikleri ürünler için protokol aktedilmemesi durumunda ise ünitelere fatura edilen birim fiyatları ile kurumca tespit edilecek rayiç bedel arasında kurum aleyhine fiyat farkı oluşması durumunda aradaki döviz bazındaki farkın tahsilatın yapılacağı günkü kur karşılığı olarak defaten ödeneceğinin kabul ve taahhüt edildiğini davalıdan kardiyoloji branşında diğer tüm malzemelerin taahhütnameli olarak temin edildiği dönemlere ait olmak üzere kurum aleyhine oluşan

fiyat farkı tutarı talebi hk

T.C.

İSTANBUL

10. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2005/108 Esas

KARAR NO : 2019/993

DAVA : Alacak

DAVA TARİHİ : 13/05/2005

BİRLEŞEN DAVA (Mahkememizin 2007/488 esas sayılı dosyasında)

DAVA : Alacak

DAVA TARİHİ : 13/06/2007

BİRLEŞEN DAVA (Mahkememizin 2007/777 Esas sayılı dosyası)

DAVA : Alacak

DAVA TARİHİ : 09/10/2007

KARAR TARİHİ : 11/12/2019

Mahkememizde görülmekte olan Alacak davasının yapılan açık yargılaması sonunda,

ASIL DAVADA

DAVA: Davacı vekili vermiş olduğu dava dilekçesi ile, ... hastaneleri ile kurum dışı sağlık tesislerinde ihtiyaç duyulan iyileştirici nitelikteki bir kısım tıbbi sarf malzemelerinin taahhütnameli olarak davalıdan temin edildiğini, ... Müdürlüğü Malzeme ve Satın Alma Daire Başkanlığının 01/05/1998 tarih... sayılı genel yazısı ile protokol talebinde bulunan firmaların protokol işlemleri tamamlanıncaya kadar, müracaat eden firmalardan yada bunların yetkili bayilerinden kurum Yönetim Kurulunun 11/06/1998 tarih 21/12/2108 sayılı kararı gereğince taahhütname alınması gerektiğinin duyurulduğunu, 10/08/1998 tarihinden geçerli taahhütnamelerde, kurum ünitelerine fatura edilen malzeme birim fiyatları ile ileride yapılacak protokol

fiyatları arasında kurum aleyhine fiyat farkı oluşması durumunda aradaki döviz bazındaki farkın gruplandırma listesine göre, teklif ettikleri ürünler için protokol aktedilmemesi durumunda ise ünitelere fatura edilen birim fiyatları ile kurumca tespit edilecek rayiç bedel arasında kurum aleyhine fiyat farkı oluşması durumunda aradaki döviz bazındaki farkın tahsilatın yapılacağı günkü kur karşılığı olarak defaten ödeneceğinin kabul ve taahhüt edildiğini, davalıdan kardiyoloji branşında (stent ve kalp pilleri dışında) diğer tüm malzemelerin taahhütnameli olarak temin edildiği dönemlere ait olmak üzere 28/01/2005 tarihi itibarıyla kurum aleyhine oluşan fiyat farkı tutarının 609.852,39USD olarak tespit edildiğini, davalı tarafın kurum aleyhine oluşan fiyat fark tutarını ödemeye yanaşmadığını beyanla, davanın kabulü ile 609.852,39USD alacağın fatura karşılıklarının kurumca ödendikleri tarihten itibaren işletilecek faizi ile birlikte tahsil tarihindeki değeri üzerinden tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davacı vekili 08/12/2005 tarihli dilekçesi ile, davalı firmaya ait fiyat farkı borcunun sehven hatalı olduğunu, kurum aleyhine oluşan fiyat farkı borcu toplamının 519.278,09USD olduğunu, bu nedenle davalarını 519.278,09USD olarak düzelttiklerini beyanla, bu tutarın faizi ile birlikte tahsil tarihindeki değeri üzerinden tahsilini talep ve dava etmiştir.

BİRLEŞEN DAVADA (Mahkememizin 2007/488 esas sayılı dosyası)

DAVA: Davacı vekili vermiş olduğu dava dilekçesi ile, 5283 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına ait sağlık birimlerinin ...na devredilmesine dair kanunun 19/01/2005 tarihinde 25705 sayılı Resmi Gazetede yayınlandığını, bu kanunun 4.maddesinin c bendinin 1.fıkrasında devredilen sağlık birimleri ile ilgili olarak " ...açılmış ve açılacak davalar ile icra takipleri, Bakanlık husumeti ile yürütülür, bütün hak yetki, yükümlülük alaak ve borçlarıyla bakanlığa geçer" şeklinde düzenleme yapıldığını, bu düzenleme gereğince 10/08/1998-12/04/2002 tarihleri arasında anestezi ve reanimasyon, beyin ve sinir cerrahisi, gastroentroloji, kalp ve damar cerrahisi, göz,

hematoloji ve onkoloji, KBB, radyoloji ve üroloji branşlarında mezkur kanun kapsamında ...'dan bakanlığa devrolunan hastaneler tarafından temin edilen tıbbi malzemelerin ... Başkanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğünün 20/12/2004 gün ve 155854 sayılı genel yazıda belirtilen hususlar dikkate alınarak oluşan fiyat farkı listelerinin hazırlanmasının istenildiğini, SSK'dan devrolunan ... Devlet Hastanesi Baştabipliği 24/01/2007 tarih ve 471 sayılı yazıları ile davalıya ihtarname gönderdiği "10/08/1998-12/04/2002 tarihleri arasında iyileştirici nitelikteki tıbbi malzemelerin SSK Başkanlığı tarafından kurulmuş olan rayiç bedel tespit komisyonu başkanlığı tarafından fiyat farkı olarak 26.655,16USD olarak tespit edildiğini, bu fiyat farkının ödenmesi için davalıya ihtarname gönderildiğini, davalı tarafından ödeme yapılmadığını, fazlaya ilişkin talep ve haklar saklı kalmak kaydıyla, 26.655,16USDnin fatura karşılıklarının kurumca ödendikleri tarihten itibaren işletilecek 1 yıl vadeli döviz tevdiat hesabına bankalarca uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanarak faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

BİRLEŞEN DAVADA (Mahkememizin 2007/777 esas sayılı dosyası)

DAVA: Davacı vekili vermiş olduğu dava dilekçesi ile, SSK hastaneleri ile kurum dışı sağlık tesislerinin ihtiyacı olan iyileştirici nitelikteki bir kısım sarf malzemeleri taahhütnameli olarak daalılardan temin edildiğini, ... Müdürlüğü ve Saitnalma Daire Başkanlığının 01/05/1998 tarih ve ... sayılı genel yazısı ile protokol talebinde bulunan firmaların protokol işlemleri tamamlanıncaya kadar müracaat eden firmalardan yada bunların yetkili bayilerinden kurum Yönetim Kurulunun 11/06/1998 tarih 12/12/2108 sayılı kararı gereğince taahhütname alınmasının gerektiğinin duyurulduğunu, taraflar arasındaki ilişkiye esas taahhütnamenin kurumun ünitelerine fatura edilen malzeme birim fiyatları ile ileride yapılacak protokol fiyatları arasında kurum aleyhine fiyat farkı oluşması durumunda oluşan fiyat farkının tahsilatın yapılacağı günkü kur karşılığı olarak defaten ödeneceğinin kabul ve taahhüt edildiğini, ...Hastanesi Baştabipliğinin taahhütnameli

olarak firmalardan temin edilen tıbbi malzemelerin alımı sonucunda davalıların ödemesi gereken kurum aleyhine oluşan fiyat farkı tutarının 43.723 USD olarak tespit edildiğini, davanın kabulü ile 43.723 USD'nin fatura karşılıklarının kurumca ödendikleri tarihlerden itibaren işletilecek faizi ile birlikte tahsil tarihindeki değeri üzerinden davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP: Davalı vekili vermiş olduğu cevap dilekçeleri ile, öncelikle görev ve yetki itirazları olduğunu, davanın Küçükçekmece Asliye Hukuk Mahkemelerince görülmesi gerektiğini, bu nedenle yetkisizlik ve görevsizlik kararı verilmesi gerektiğini, yine davanın sebepsiz zenginleşme iddiasına dayandığını bu nedenle 1 yıllık zaman aşımı süresinin dolduğundan davanın zaman aşımı yönünden de reddi gerektiğini, davacının, vaktiyle malzeme alımı sırasında veya sonrasında faturaların içeriğine ve fiyatlara itiraz etmediğini, davacı ile davalı arasında imzalanmış olan resmi protokol fiyatları üzerinde bir faturalama veya tahsilatın söz konusu olmadığını, protokol ve taahhütnemeye dayalı olarak fiyat farkı talep edilemeyeceğini, davalının davacıya zorla mal satmadığını, tarafların serbest iradeleri ile alım satımın gerçekleştirildiğini, bugüne kadar bu konuda herhangi bir itiraz olmadığını, satılmış, parası alınmış, vergileri verilmiş, defterleri kapanmış bir alış verişin taraflarının geriye doğru fiyat sorgulaması yapamayacağını, zira davalının, buna göre vergilerini ödediğini, personel ücret ve primlerini, servis ve ekipman giderlerini ödediğini, belirtilen dönemde davacının **ihale** ile satın aldığı malzemelerin olduğunu, bunlar hakkında protokol veya taahhütnemeye dayalı iade talebinde bulunulmasının şaklen dahi mümkün olmadığını, davacının faiz talep edemeyeceğini, davalının davadan evveğl davacı tarafından temerrüde düşürülmediğini, davacının faiz talebine imkan veren hiçbir yazışmanın söz konusu olmadığını beyanla, haksız davanın reddini talep etmiştir.

DELİLLER VE GEREKÇE:

Taraflara usulüne uygun davetiye tebliğ edilmiş olup, taahhütname, SSK yazıları, hastane kayıtları, Yargıtay ilamı, mahkeme kararları, hasta isim ve fiyat listesi, fiyat farkı listeleri, cari hesap ektreleri, fatura ve irsaliyeler, protokol, **ihale** dökümanları, ticaret sicil kayıtları, Ankara ...Ağır Ceza Mahkemesinin ... esas sayılı dosyasına ait gerekçeli karar örneği celp olunmuştur.

Tarafların iddia ve savunmaları, dosyada toplanan deliller nazara alınarak, dosya rapor tanzimi için bilirkişiye tevdi edilmiş olup, bilirkişiler SMMM ..., ..., Prof Dr..., Prof Dr... ve Prof Dr ... tarafından tanzim olunan bilirkişi raporunda; tarafların iddia ve savunmalarına göre istemin hukuksal dayanağının BKnun 61 ve devamı maddelerindeki sebepsiz zenginleşme hükümlerine dayandığını, BKnun 61.mad hükmüne göre sebepsiz iktisap davasının açılabilmesi için zenginleşme, fakirleşme, illiyet bağı ve sebepsiz iktisaf şartlarının oluşması greektiğini, 21/07/1998 tarihli taahhütnamenin düzenlenmesinden sonra taraflar arasında protokol düzenlenmediğini, fiyatların önceki protokol hükümlerine göre davalı tarafından belirlendiğini, davalı tarafından davacı kurum adına kesilen faturaların muhteviyatı malların davacıya teslim edildiğini, taraflar arasında TTK madde 23 tatbikatı hususunda bir uyuşmazlık bulunmadığını, davalının davacıya fatura mukabili satmış olduğu malların bedelini tahsil etmiş olmasının davalı yönünden sebepsiz zenginleşme teşkil etmediğini, davacının tek yanlı olarak hazırladığı listelere istinaden davalıdan satın aldığı malların kendisince belirlenen rayiç bedellerinden daha yüksek olduğundan aradaki farkın istirdadını talep edemeyeceğini, davacı tarafından belirlenen rayiç bedellere veya Emekli Sandığının emsal alım bedellerine, diğer hastanelerin alım bedellerine, gümrük tasdikli fatura bedellerine sektördeki ortalama kar marjı eklenerek maliyet + kar esasına göre belirlenecek rayiçlere uygun olup olmadığı hususunda inceleme yapılamadığını, davacı kurumun davalıdan 21/07/1998-2002 yılları arasında satın almış olduğu 157 kalem mal bedeli piyasa rayiçlerinden daha yüksek

olmakla, rayiç bedellerin fatura fiyatlarını aşan kısmının davalıdan istirdadının gerektiği iddiasına dayalı alacak davasının ispata muhtaç bulunduğunu belirtmişlerdir. Bilirkişi raporu taraflara tebliğ edilmiş olup, rapora karşı beyan ve itirazlar dosyaya ibraz edilmiş, tarafların itirazları doğrultusunda tanzim olunan ek raporda; tarafların beyan ve itirazların incelendiğini, kök rapordaki görüşlerin değişmediğini belirtmişlerdir.

Yapılan yargılama, asıl davada ve birleşen davalarda davacının iddiaları, davalının beyanları, tanzim olunan bilirkişi kök ve ek raporu ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davanın, davacı kurum ile davalı şirketlerden ... AŞ arasında yapıldığı ileri sürülen protokol kapsamında iyileştirici nitelikteki tıbbi sarf malzemeleri alım ve satımı konusunda taraflar arasında akdi ilişki sebebi ile davalı tarafından davacı kuruma satışı yapılan malzeme fiyatlarının taraflar arasındaki protokolün iptali sonrası davacının davalı şirketten aldığı taahhütname kapsamında olduğu iddia edilen fiyat farklarının geri iadesine ilişkindir. Taraflar arasındaki aynı ilişkiye dayalı Ankara ...Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülen itirazın iptali davası ile yine K.Çekmece Asliye Hukuk Mahkemesi'nin ... Esas sayılı dosyasında görülen alacak davaları da benzer niteliktedir ve aynı protokol ile taahhütnamelere dayanmaktadır. Davacı kurum ile davalı ... AŞ arasında malzeme teminine yönelik protokol imzalanmış ve bu protokol kapsamında temin edilen malzeme bedelleri davacı kurum tarafından davalı şirkete ödenmiştir. Daha sonra söz konusu protokol davacı kurum tarafından tek taraflı olarak iptal edilmiş ve davalı şirketten alınan taahhütname ile yeni bir protokol imzalanıncaya kadar belirtilen dönemde satın alınacak malların bedelinin ileride yapılacak protokol ile iki tarafın anlaşması ile belirlenmesi yada SSK tarafından tek taraflı olarak tespit edilecek fiyatın satıcı firma tarafından kabul edilmesi halinde geçerli olacağını belirtildiği, söz konusu taahhütnamenin 1998 yılında açıldığı ve davamıza konu teşkil eden her 3 davanın açıldığı tarih olan 2005 ve 2007 yıllarına kadar taraflar

arasındaki akdi ilişkinin devam ettiği, daha sonra davacı kurumun kendi belirlediği fiyatlar ile belirtilen dönem içinde davalı tarafından kesilen faturalar arasındaki fiyat farkı sebebiyle oluşan fiyat farkının talep edildiği, ancak daha önce aynı taahhütnameye dayalı olarak görülen ve yukarıda belirtilen dava dosyalarında Yargıtay denetiminden de geçtiği şekliyle söz konusu taahhütnamenin davacı kuruma tek yanlı olarak fiyat belirleme yetkisini vermediği, yine bu şekilde oluşan alacağın mahsubu yada takası yetkisini vermediği, davalı tarafından davacı kuruma satışı yapılan malzemelerin faturaların kesildiği ve her iki tarafında ticari defterlerine kaydedildiği, taraflar arasındaki ilişkinin özel hukuki ilişki niteliğinde olduğu, satışı yapılan malzemelerin bedellerinin faturalarda gösterildiği, bedellerin ilgili kurumca davalı şirkete ödendiği, edimlerin karşılıklı ifası ile sona erdiği, taahhütnamenin tanzim tarihinden sonra yaklaşık 7 yıl sonra davacı kurumun taahhütname kapsamında ilgili bedellerin iadesini talep etmesinin hakkın kötüye kullanımı niteliğinde olduğu, ayrıca söz konusu verilen taahhütnamenin kurumun alanında tekel olması nedeniyle denkler arasında yapıldığının da kabul edilemeyeceği, tüm bu hususlar dikkate alındığında davacı tarafından davalı ...AŞ aleyhine açılan her 3 davanın da ayrı ayrı reddi gerektiği, davalı ...Şti yönünden ise her ne kadar davacı kurum tarafından bu davalı aleyhine de dava açılmış ise de, davacı kurum ile bu davalı şirket arasında akdi bir ilişkinin bulunmadığı, yine taraflar arasında yapılmış bir protokol yada bu davalı tarafından verilmiş bir taahhütnamenin de bulunmadığı, bu davalının dava ile tek ilgisinin diğer davalı ...AŞ tarafından davacı kuruma satışı yapılan bir takım malzemelerin, diğer davalı tarafından bu davalıdan satın alınarak davacı kuruma fatura edilmesinden kaynaklandığı, bu itibarla birleşen dosyadaki davalı ...Şti ile davacı kurum arasında herhangi bir akdi ilişki bulunmaması ve bu davalı tarafından davacı kuruma yapılmış bir satış bulunmaması sebebiyle bu davalı yönünden açılan davanın husumet nedeniyle reddine karar vermek gerekmiş, aşağıdaki hüküm tesis edilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi ve ayrıntısı yukarıda açıklandığı üzere;

1-Asıl davada davacının davasının SÜBUT BULMADIĞINDAN REDDİNE,
a-Harçlar tarifiesi gereğince alınması gereken 44,40TL karar harcının peşin olarak alınan 11.124,00TLnin mahsubu ile fazla alınan 11.079,60TLnin karar kesinleştğinde ve talep halinde davacıya iadesine,

b-Karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince;
42.404,36TL ücreti vekaletin davacıdan alınarak kendini vekil ile temsil ettiren Medistar Biomedikal Müh AŞ vekiline verilmesine,

c-Davacı tarafından yapılan giderlerin üzerinde bırakılmasına,
d-Davalı ...AŞ tarafından yapılan 50,00TL yargılama giderinin davacıdan alınıp bu davalıya verilmesine,

2-Birleşen Mahkememizin 2007/488 Esas sayılı dosyasında DAVACININ DAVASININ SÜBUT BULMADIĞINDAN REDDİNE,

a-Harçlar tarifiesi gereğince alınması gereken 44,40TL karar harcının peşin olarak alınan 486,40TLnin mahsubu ile fazla alınan 442,00TLnin karar kesinleştğinde ve talep halinde davacıya iadesine,

b-Karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince;
4.305,95TL ücreti vekaletin davacıdan alınarak kendini vekil ile temsil ettiren davalı ...AŞ'ne verilmesine,

c-Davacı tarafından yapılan giderlerin üzerinde bırakılmasına,

3-Birleşen mahkememizin... Esas sayılı dosyasında;

A) Davalı ... Şti hakkında açılan davanın PASİF HUSUMET EHLİYETİNİN BULUNMAMASI SEBEBİYLE HUSUMETTEN REDDİNE,

A.1-Karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince;
2.725,00TL ücreti vekaletin davacıdan alınarak kendini vekil ile temsil ettiren davalı ... Şti vekiline verilmesine,

B) Davalı ...hakkında açılan davanın SÜBUT BULMADIĞINDAN REDDİNE,

B.1-Karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T gereğince;
6.082,00TL ücreti vekaletin davacıdan alınarak kendini vekil ile temsil ettiren davalı ...AŞ vekiline verilmesine,

c-Harçlar tarifiesi gereğince alınması gereken 44,40TL karar harcının peşin olarak alınan 710,70TLnin mahsubu ile fazla alınan 666,30TLnin karar kesinleştğinde ve talep halinde

davacıya iadesine,
d-Davacı tarafından yapılan giderlerin üzerinde bırakılmasına,
4-Taraflarca yatırılan ve kullanılmayan gider avansının talep halinde ve karar kesinleştğinde İADESİNE,
Dair, taraf vekillerinin yüzüne karşı, kararın tebliğinden itibaren 2 Hafta süre içerisinde Bölge Adliye Mahkemesine İSTİNAF yolu açık olmak üzere oybirliğiyle verilen karar açıkça okunup, usulen anlatıldı.

Başkan ...

e-imzalı

Üye ...

e-imzalı

Üye ...

e-imzalı

Katip ...

e-imzalı

İşbu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Yasası kapsamında imzalanmıştır